

קורות הורי, מאיר ויפה שטיינמץ, וסיפור עלייתם לארץ מהשואה ועד לעלייה, סיפורה של הבת ירדנה, שנולדה באוניה ירדנה

"התינוקת" ירדנה, בגיל 4.

אבא בגיל 25

אבי מיקלוש (מאיר) ואימי אירין (יפה) שרדו את מלחמת העולם השנייה. אבי נלקח בסוף שנת 1942 למחנה עבודה בתוך הונגריה ואימי נשארה בבודפשט, ובשנת 1943 ילדה את אחותי הבכורה פנינה (מריקה). אימי שרדה את המלחמה כנוצרייה, ואחרי השחרור, כשאבי חזר ממחנה העבודה, חיכו השניים להזדמנות לעלות ארצה, ולכן הצטרפו לתנועת 'העובד' שהייתה שייכת למפא"י, ושמטרתה הייתה הכשרה לעלייה לארץ. אימי, לצערה הרב, נאלצה למסור את אחותי הגדולה פנינה לעליית הנוער, וזאת מאחר ומשקלה לאחר המלחמה היה נמוך מאוד, והיא ידעה ששם, במסגרת עליית הנוער, היא תקבל את הטיפול הטוב ביותר.

ב-1947 נולד אחי מנחם (רוברט). בתאריך 1.10.1948 יצאו הורי מהונגריה-בודפשט יחד עם אחי, תוך הצהרה שהם יוצאים לטיול, כשלמעשה המטרה הייתה לברוח מהונגריה. אימי, שהייתה כבר בשלבי הריון מתקדמים, העלימה את הדבר, כי הבינה שאם 'המוסד לעלייה' יידע שהיא בהריון הם לא יאפשרו להם לעלות ארצה. הורי הגיעו ליוגוסלביה לעיר נמל קטנה באקאר (Bakar), וביום 2.10.48 הצליחו לעלות לאונית המעפילים לשעבר Maria Christina – 'לא תפחידונו' ('הנוצרייה') – ששמה שונה בחודש יולי 1948 ל- Jordania – 'ירדנה' – וזאת על אף הריונה המתקדם!

ביום 5.10.48, על סיפון האוניה 'ירדנה', בלב הים האדריאטי, בין יוגוסלביה ואיטליה, נולדתי בשעה 05:00 בבוקר, ושמי נקרא מרים דבורה, על פי אישור לידה שרשם רופא האוניה. אימי סיפרה שגם רופא האוניה וגם האחות לא ידעו איך לטפל בלידה. שניהם היו חסרי אונים וכל אחד מהם ביקש מהשני שיטפל בלידה, ואימי נאלצה לבסוף ללדת אותי ללא תנאים, על מיטת קרשים, ללא מזרון, בנוכחות רופא ואחות חסרי ניסיון בלידות.

ביום 11.10.1948 הגיעה האוניה ירדנה, לשעבר 'לא תפחידונו', לנמל חיפה. דודתי אילנה אחות אבי, קיבלה אותנו, וכשהיא שמעה כי נולדתי על האוניה ששמה Jordania החליטה יחד עם הורי ששמי בישראל יקרא ירדנה על שם האוניה.

הורי נשלחו למחנה עולים, ומיד לאחר מכן הם עברו לקיבוץ אשדוד יעקב. לאחר שאחותי הגדולה פנינה עלתה ארצה במסגרת עליית הנוער רצו הורי לצרף גם אותה לקיבוץ, אך הקיבוץ התנגד, ומסר להם כי עם שלושה ילדים הם לא יוכלו להישאר בקיבוץ. הורי החליטו לכן לעזוב את הקיבוץ, ועברו לגור ברמלה, שם פתח אבי חנות למכונות תפירה.

האם היולדת יפה, ומימין לשמאל: ירדנה, פנינה ומנחם ברמלה

בגלל המצב הכלכלי הקשה בבית החליטו הורי שאחותי הגדולה תישאר במוסד במסגרת עליית הנוער, ורק אחי ואני נישאר ברמלה ונגדל שם.

כשהייתי תלמידה בכיתה ח' המורה מסרה לי כי החליטה לקרוא לי מהיום והלאה בשם מרים או דבורה, כפי שכתוב בתעודת הזהות. כמובן שלא יכולתי להסכים, היות ותמיד ידעתי ששמי הוא ירדנה, ולכן פניתי למשרד הפנים, וביום 3 ביולי 1962 שמי שונה ממרים לירדנה.

בכל מהלך תקופת חיי חיפשתי מידע על האוניה שבה נולדתי, ולא הצלחתי. ביום 13.06.2007 הייתי אישית בארכיון הציוני בירושלים. על פי הרישומים שם, הורי עלו ארצה באוניה 'לא תפחידונו', דבר שהפתיע אותי, שהרי באישור הלידה שקיבלנו מרופא האוניה כתוב שנולדתי באוניה שנקראת Jordania. ניסיתי לבדוק בארכיון הציוני את חוסר ההתאמה, אך לא הייתה להם תשובה בנדון.

רק לאחר שחזרתי הביתה, חיפשתי בצורה יסודית במחשב ולשמחתי הרבה מצאתי באתר הפלי"ם (<http://www.palyam.org>), בדף ההעפלה/מהעפלה לעליה, שהספינה 'לא תפחידונו' שינתה מאוחר יותר את שמה ל Jordania, וכך למעשה נסגר פרק החיפושים שארך כ-40 שנה!

לסיום, תודתי העמוקה נתונה לאנשים הנפלאים באתר הפלי"ם שלא חוסכים כל מאמץ בחיפוש ואיתור מידע. אלמלא הם, ספק אם לחיפושים שלי היו תוצאות.

בתודה והוקרה
לוי ירדנה

תוספת מאוחרת :

כמו כן פרצוני לציון, כי פניתי לאנצק בירושלים בבקשה לקבלת "תעודת לידה" ממדינת ישראל, ולאת על סמך הצהרה שהאנויה הייתה בעצמות מדינת ישראל. הנושא נמצא הטיפול היוצר המשפטי, והוכח לי כי תוק חודש ימים אקבל תשובה. מצניין מה תהיה התשובה, האם הם יקבלו את כל הנתונים fee אחתי להם.

ירדנה.

להלן אישור הרופא המיילד ותרגומו, שהועברו אלינו ע"י "התינוקת", ירדנה לוי :
ד"ר ברור ש.

מנתח ורופא מומחה לרפואת נשים ויולדות
טורינו ויא פיגטה מ 5 אוקטובר 1948

אני מאשר בזאת שהגברת שטיינמץ יפה, שם נעורים כהן, בת 32 היום ה 5 באוקטובר 1948 בשעה 05 ילדה תינוקת חיה באונית ירדנה במרחק כ 58 מיילים ימיים מ.....(לא מזוהה).
התינוקת קיבלה מהוריה את השם מרים דבורה.
ד"ר ברור ש.

